

Om serien

Banderoll är UR:s demokrati- och samhällsprogram för barn. Banderoll står på barnens sida och vill uppmåna till engagemang. I Banderoll är ingen fråga för liten eller för stor. Det handlar om att påverka och stå för det man tycker. Hur gör man om man vill påverka hemma, i skolan eller i världen? Banderoll bjuder på inspirerande exempel med barn som kämpar för sina idéer, vi upplyser om vilka rättigheter barn har och tipsar om hur man kan göra för att få igenom sina idéer. Politik är kul, det går att förändra! I Banderoll är barnen experter och programmen innehåller röster från barn runt om i landet.

Om programmen

Programmen är uppdelade i olika teman och ska fungera som startskott när det gäller demokratiarbete och åsiktsträning. Det ryms många frågor och åsikter i programmen som ger bränsle åt fortsatta tankar och diskussioner. Det passar bra att arbeta med temadagar med programmen som start, eftersom det ofta ryms många aspekter av ett tema i ett program. Värderingsövningar är också lämpliga. Diskussioner gällande rättigheter och skyldigheter i en demokrati, olika sätt att påverka fungerar för hela serien. Att låta elever tycka till om vad som helst, som barnen i programmen gör, är också en bra övning som passar till samtliga program i serien.

Banderoll – Engagemang och påverkan

AV-nummer 31321tv 1
programlängd ca 14 minuter

Vi visar på olika sätt att påverka. Vi möter Clara som är med i Amnesty, Leslie som rappar och Elin som engagerat sig politiskt. Vi möter även Emilia som började kämpa för sina idéer redan i första klass. Hon ger tips hur man kan gå tillväga. Vi samtalar även om varför man ska bry sig överhuvudtaget, spelar det någon roll och går det att förändra?

Tidkod Programinslag

00:13	Introduktion till programmet med programledare.
00:27	Barn berättar hur man kan göra för att påverka.
00:55	Programledaren intervjuar Emilia om hur ungdomar kan påverka och förändra det som de tycker är dåligt.
02:46	Elin berättar och visar hur hon påverkar politiskt via ungdomsrådet.
05:40	Leslie för ut sitt budskap via hiphop musik.
08:08	Klara engagerar sig i Amnesty.
10:47	Fortsättning på intervju med Emilia. Hon tipsar om hur ungdomar kan få andra människor att lyssna på deras åsikter.
12:45	Barn säger vad de tycker om olika ämnen.

Att diskutera:

- Vad skulle du vilja förändra? Hur skulle du gå till väga, vilket sätt passar dig?
- Vad skulle hända om ingen brydde sig i skolan eller samhället?
- Vad finns i din kommun? Ungdomsfullmäktige? Barnombudsman? Hur fungerar elevrådet på skolan.

Jobba vidare:

- Påverka med musik eller poesi! Skriv en dikt eller en låt!
- Vad engagerar dig mest: det i närheten där du bor eller världens problem?
- Vem är politiker? Be en politiker komma till skolan och förklara hur de jobbar?

Banderoll – I skolan

AV-nummer 31321tv 2
programlängd ca 14 minuter

Skolan är en arbetsplats både för elever och för lärare. Arbetsmiljölagen gäller även för elever och man har rätt att ställa krav som elev. Banderoll tipsar om vilka rättigheter elever har och hur man kan gå tillväga för att få gehör för sina idéer. Vi möter också kamratstödjare som samtalar om hur man kan stoppa mobbning. I Oxhagskolan i Södertälje debatteras kepsanvändning under lektionstid. Några är för och andra är emot.

Tidkod Programinslag

00:16	Introduktion till programmet med programledaren.
00:41	Kort inslag med barn som berättar vad som behövs i deras skola.
01:14	Vad säger Arbetsmiljölagen om skolan och vilka rättigheter har eleverna? Sketch.
03:07	Kort inslag med barn som berättar hur de vill ha det i skolan.
03:35	På Oxhagskolan debatterar elever och lärare om man får ha keps på sig i klassrummet.
07:00	Vad säger skollagen om keps i klassrummet?
08:12	Kort inslag med barn som talar om vad som är bra i skolan.
08:51	Kamratstödjare ger tips om hur man kan förhindra mobbning.
12:20	Kort inslag med barn som säger vad de tycker.

Att diskutera:

- Ska elever bestämma lika mycket som lärarna?
- Hur fungerar elevdemokrati i den här skolan, och i den här klassen?
- Vilka regler i skolan tycker du är bra och dåliga?

Jobba vidare:

- Starta en antimobbningsgrupp, om det inte redan finns en.
- Eleverna väljer ut en regel de skulle vilja ändra på. Skriv eller rita på en lapp, saml in alla lappar och sätt upp på anslagstavlan.

Banderoll – Om politik

AV-nummer 31321tv 3
programlängd ca 14 minuter

Är det någon idé att engagera sig politisk innan man fyllt 18 år? Banderoll är i Sveriges Riksdag och träffar Nyamko Sabuni som är en ung riksdagspolitiker. Vad gör en politiker egentligen och hur är de som personer? Och hur påverkar man de som har makten? Vi träffar Astrid, Marcus och Victor som haft en idé och fått politikerna med sig och genomfört sina idéer. De delar med sig av sina knep. Banderoll bjuder även på en retoriskola där barn tipsar om hur man får fram sitt budskap på ett bra sätt.

Tidkod Programinslag

00:16	Introduktion till programmet med programledare.
00:46	Vi följer riksdagspolitikern Nyamko Sabuni under en arbetsdag.
05:47	Astrid skrev ett medborgarförslag och fick sin vilja igenom.
08:16	Victor är med i ungdomsfullmäktige och försöker påverka därigenom.
09:49	Tips om hur ungdomar kan "snacka omkull" makthavarna med hjälp av retorik.
13:32	Kort inslag med barn som säger vad de tycker är dåligt.

Att diskutera:

- Vad gör en politiker?
- Vem har makten i en demokrati?
- Har ni några förslag ni skulle vilja ta upp med en politiker?

Jobba vidare:

- Skriv egna medborgarförslag och skicka till kommunen.
- Gör egna föredrag och försök övertyga resten av klassen.

Banderoll – Om makt

AV-nummer 31321tv 4
programlängd ca 14 minuter

Vad är makt och vem bestämmer över dig? Vi besöker familjen Rosén och är med när de har familjeråd. Vi får se hur argument slipas och pakter bildas och hur röstningen till sist går. Vi möter barn i Malmö som pratar om killars och tjejers makt. Vem bestämmer mest, killar eller tjejer?

Tidkod Programinslag

00:15	Introduktion till programmet med programledaren..
00:30	Tecknat, filosofiskt inslag om vem som har makt och vem som få bestämma.
01:55	Kort inslag med barn som talar om makt.
02:27	Familjen Rosén håller familjeråd.
08:00	Eleverna från Sofielundsskolan i Malmö pratar om tjejers och killars makt hemma och i skolan.
12:56	Kort inslag med barn som tycker till.

Diskutera:

- Vem har makt i familjen, i skolan, i Sverige, i världen?
- Vad är makt?
- Vem har makten i en demokrati?
- Vem har mest makt i er klass; killar eller tjejer? Hur ser det ut i samhället?

Jobba vidare:

- Titta på reklam, kan man se maktförhållanden mellan män och kvinnor, barn och vuxna i reklamen?
- Rollspel: Hur ser det ut runt matbordet hemma hos dig när ni diskuterar något?

Banderoll – Är du svensk?

AV-nummer 31321tv 5
programlängd ca 14 minuter

Vi möter Shadlia och Abdul som går i en förberedelseklass i Rinkeby. De har varit i Sverige i ungefär ett år och de berättar hur det var att lämna allt och flytta till ett nytt land.

Vad är svenskt och hur är det att komma till Sverige som flykting. Vi träffar Martin Mutumba som är 18 år och lovande fotbollsspelare. Martin är född i Sverige och hans föräldrar är från Uganda.

Martin säger att om han gör tre mål i en VM-final kanske folk ser honom som svensk, annars gör nog ingen det. Självt känner han sig svensk ibland... men mest känner han att han är från Rinkeby.

Tidkod Programinslag

00:50	Introduktion till programmet med programledaren.
01:12	Intervju med fotbollsspelaren Martin Mutumba från Rinkeby om svenskhet.
03:27	Shadlia och Abdul som går i en förberedelseklass för flyktingar på Rågsvedsskolan berättar om hur det är att komma till ett nytt land.
09:10	Kort inslag med barn som berättar vad som är svenskt.
10:05	Intervju med Martin Mutumba om svenskhet fortsätter.
11:31	Tankeväckande inslag om svenskhet?
12:40	Kort inslag med barn som tycker till.

Diskutera:

- Vad är svenskt? Mat, musik, film, sagor?
- Hur tror du att det skulle vara att flytta till ett annat land?

Jobba vidare:

- Varför kommer det flyktingar till Sverige och vad krävs för att få stanna i landet?
- Hur flyttar vi? Har eleverna eller någon av deras föräldrar flyttat från ett annat land eller en annan ort?

Banderoll – Om skolmat

AV-nummer 31321tv 6
programlängd ca 14 minuter

Många elever är missnöjda med skolmaten. Vilka krav kan man ställa på maten i skolan? I Banderoll om skolmat träffar vi Rosa, Karen och Peter på Grimstaskolan som kämpar för godare mat. De gör sin egen matsedel och lagar lasagne till rektorn. Vi träffar också matrådet på Tallidsskolan som är nöjda med sin mat. Vad tycker egentligen personalen i matsalen hur eleverna uppför sig? Leila och Pia jobbar i matbespising och ger oss tips hur vi bör bete oss i matsalen.

Att diskutera:

- Vad tycker du om skolmaten?
- Gnälls det inte väl mycket på skolmaten? Den är ju ändå gratis.
- Varför tror du att många elever klagar på skolmaten?
- Vilken mat skulle du vilja ha i skolan?
- Hur ska bra skolmat vara?
- I Sverige är skolmaten gratis i grundskolan, vad är bra/dåligt med det?
- Vilken är din favoriträtt i skolan? Hemma?
- Hur är det i matsalen? Trivs du och känner du att du har tillräckligt med tid när du ska äta lunch?

Jobba vidare:

- Starta ett matråd.
- Gör ett eget menyförslag för en vecka.
- Ta reda på hur mycket en skollunch får kosta i din skola. Försök sedan själv tänka ut en rätt som kostar ungefär så mycket per portion.
- Rita din favoriträtt.
- Hur skulle du vilja att det såg ut i matsalen. Rita och skriv.

Tidkod Programinslag

00:15	Presentation av programmet. Barn uttalar sig om skolmaten.
00:30	Titel: Banderoll om skolmat Jakten på bättre skolmat – Del 1
00:48	I skolmatsalen. Elever berättar vad de tycker om skolmaten.
01:26	Presentation av eleverna. De gör ett förslag till lunchmeny.
02:38	"Matrådet på Tallidsskolan" eleverna uttalar sig om skolmaten.
02:53	Matrådet har möte. Barnen ger förslag på olika maträtter till skolans kock.
03:41	Barnen i Tallidsskolan tipsar om hur man startar ett matråd.
04:00	Kort vinjett. Jakten på bättre skolmat – Del 2 Barnen går till rektorn på Grimstaskolan och diskuterar skolans mat. De lämnar ett förslag på matlista.
06:26	Rättigheter i matsalen. I klassrummet och i skolmatsalen. Speaker berättar om kvalitét på maten och om barns rättigheter i skolmatsalen.
08:09	Elever säger sina åsikter om skolmaten.
09:00	Mattanterna tipsar. Mattanterna ber eleverna om hjälp för att skapa trivsel i matsalen.
10:35	Jakten på bättre skolmat – Del 3 Barnen lagar lasagne och bjuder in rektorn till lunch.
13:02	Barn framför sina önskemål om sin drömlunch.

Banderoll – Se till att höras!

AV-nummer 31321tv 7
programlängd ca 14 minuter

Hur gör du för att få folk att lyssna på dina åsikter? Nabila är rapartist och skriver krönikor i olika tidningar. I Banderoll tipsar hon om olika sätt att göra sin röst hörd på. Det finns ett sätt för alla! Vi följer också med Johan och Niklas som är reportrar på skoltidningen "En Spänn" i Ockelbo. De grillar kommunalrådet i ett reportage om skolmiljön. Vi träffar också Johanna som är med i Greenpeace. Vi frågar henne hur långt man får gå för att göra sin röst hörd.

Att diskutera

- Vilka olika sätt finns det att få fram sina åsikter på?
- Måste man vara modig för att säga vad man tycker? Supersmart?
- Vad är bra med att säga vad man tycker?
- Vad skulle hända om ingen sa vad de tyckte?
- Har du sagt din mening nån gång fast det varit jobbigt? Berätta!
- Hur vet man att sin egen åsikt är "rätt"? Kan fler än en person ha rätt i en fråga? Kanske finns det fler än ett "rätt"?
- Hur långt kan man gå för att göra sin röst hörd?

Jobba vidare

- Gör en klasstidning eller skoltidning.
- Anordna en debatt i klassen.
- Vad skulle eleverna vilja förändra i skolan, kommunen eller landet? Göre n lista och gå vidare med de förslag som är populärast. Skriv ett medborgarförslag eller en insändare i lokaltidningen. Tips finns på www.ur.se/banderoll

Tidkod Programinslag

00:30	Titel: Banderoll – se till att höras!
00:35	Nabila berättar om hur man får folk att lyssna och hur man gör för att få ut sitt budskap.
01:34	Presentation av Niklas och Johan, reportrar på skoltidningen "En spänn". Möte på redaktionen.
02:39	Niklas och Johan skriver intervjufrågor.
03:35	Niklas och Johan går till skolans duschrum och toalett och tar bilder.
04:14	Niklas och Johan går till kommunalhuset och träffar kommunalrådet. De framför sina synpunkter och tar bilder.
06:02	Tillbaka till redaktionen.
06:25	Kort vinjett. Nabila ger råd om hur man gör sin röst hörd i samhället.
07:44	Greenpeace-båt på havet. Presentation av Johanna och Greenpeace.
10:26	Intervju med en fiskare. Johanna visar hur en aktion med Greenpeace kan gå till.
11:59	Kort vinjett. Nabila berättar hur man kan påverka. Hon tror att det går att förändra världen.
12:59	Kort vinjett med barns olika åsikter.

Banderoll – Om mod

AV-nummer 31321tv 8
programlängd ca 14 minuter

Mod kan vara allt möjligt och i dagens Banderoll träffar vi personer som vågar göra som de vill och som kämpar för sina idéer. Mohammed pratar i kommunfullmäktige om att få duschdraperier till killarnas dusch. Ina åker motorcross och Andreas konståkning trots att en del retas och säger att det är töntigt. Så visst krävs det en hel del mod ibland! Banderoll filosoferar kring frågan: Vad är mod?

Att diskutera

- Vad är riktigt modigt tycker du?
- Har du varit modig någon gång, berätta?
- När önskar du att du vore modigare?
- Vad är mod?
- Det krävs mod för att gå emot strömmen. Vad skulle du vilja göra, fast du inte riktigt vågar? Varför tycker många att det är så läskigt att tycka annorlunda eller gå emot strömmen?
- Nät är det viktigt att våga säga ifrån?

Jobba vidare

- Gör en tecknad serie som handlar om mod.
- Ta reda på personer i historien som har varit så modiga att de förändrat världen.

Tidkod Programinslag

00:00	Vinjett. Barn säger berättar vad de tycker att mod är.
00:41	Titel: Banderoll om mod – och att våga göra det man vill
00:47	Kamratkedjan i Skallbergsskolan. Barn som är med i kamratkedjan uttrycker sina åsikter om mobbning. Del 1
01:21	"Kamratkedjan informerar." Klippbilder från föreläsningssal i Skallbergsskolan, Västerås. Speaker talar om mobbning.
02:15	Kort vinjett. Barn uttrycker olika åsikter om mod.
02:49	Mod och sport Presentation av Ina, 8 år. Genom Inas klädbyten illustreras hennes olika val av aktivitet. Bilder när Ina kör motorcross.
03:08	Presentation av Erik, 15 år. Genom Eriks klädbyten illustreras hans olika val av aktivitet. Han valde konståkning. Bilder när Erik tränar konståkning.
03:27	Ina berättar om varför hon valde motorcross.
03:39	Erik berättar om varför han valde konståkning. Klippbilder på omklädning inför träning.
04:17	Motorcross-start. Ina berättar om hur det är att åka motorcross.
05:15	Erik berättar om att styrka behövs för att bli en bra konståkare och hur det är att träna tillsammans med tjejer. Bilder från hans träningspass.
06:10	Ina kör motorcross och berättar om tävlandet.
06:34	Kamratkedjan i Skallbergsskolan. En grupp ungdomar ställer frågor till Barnombudsmannen i sin kommun. Del 2
08:28	Kort vinjett. Barn uttrycker sina åsikter om mod.
08:53	Filosofisk animation som illustrerar vad mod är. Speaker.

Banderoll

- 09:52 Det är modigt att säga sin mening! En pojke (Mohammed) inspekterar pojkarnas duschrum. Han berättar om orättvisan i att pojkarna inte fick duschdraperier som flickorna fått.
- 10:23 Sammanträde i Kommunhuset. Mohammed framför sina krav till kommunalpolitikerna.
- 12:08 Mohammed i duschrum, nu med duschdraperier! Det lönar sig att kämpa!
- 12:18 Kamratkedjan i Skallbergsskolan Kamratkedjan sitter vid ett bord och ställer frågor till den nya medlemmen.
Han får skriva under ett papper och anta de regler som gäller. Del 3.
- 13:13 Kort vinjett. Barn uttrycker sina åsikter om mod.

Banderoll – Om fördomar

AV-nummer 31321tv 9
programlängd ca 14 minuter

Vad är en fördom, vilka har fördomar, varför finns det fördomar och hur gör man för att bekämpa dem? Banderoll träffar Lovisa som är cp-skadad och sitter i rullstol. Hon möter ofta fördomar, en del tror att hon är dum bara för att hon inte kan gå. Vi besöker också Skärholmens fritidsgård där man dansar för att bekämpa fördomar. Banderolls panel berättar om sina fördomar och vilka fördomar de tycker är vanliga. De talar också om varför de tror att fördomar finns och hur man kan bekämpa dem.

Att diskutera

- Vad är en fördom?
- Varför finns fördomar tror du?
- Har du några fördomar? Vilka? Var ärlig!
- Vem har fördomar?
- Hur kan man bekämpa fördomar?
- Har du blivit utsatt för fördomar någon gång? På vilket sätt?
- Vilka fördomar finns mot tjejer? Killar? Vuxna? Barn? Gamla? Olika nationaliteter?
- Vad kan fördomar leda till?
- Var kommer fördomar ifrån?

Jobba vidare

- Intervjua folk på skolan om fördomar.
- Gör ett arbete om fördomar i världen, vad de har lett till etc. Hur såg man på romer och judar i Sverige förr i tiden? Jämför med nu.
- Kvinnligt och manligt. Hur ser vi på manliga och kvinnliga egenskaper? Hur förväntar vi oss att pojkar och flickor ska vara? Undersök till exempel reklam, leksaksavdelningar och TV-program.

Tidkod Programinslag

00:34	Titel: Banderoll – om fördomar Presentation av fem ungdomar.
00:49	Ungdomar från Fridhemsskolan sitter i en soffa och pratar om fördomar. Del 1
01:28	Fördomar mot funktionshindrade. Presentation av Lovisa Söderberg som har en CP-skada.
01:41	Lovisa i sin rullstol åker i skolkorridor fram till sitt skåp. Lovisa berättar om att många CP-skadade har svårt med att tala och att det inte har med intelligens att göra.
02:06	Lovisa åker i sin rullstol. Hon berättar att CP betyder cerebral pares och att det är en hjärnskada som uppkommit pga. syrebrist i hjärnan vid förlossningen eller i fostret.
02:41	Lovisa berättar om sin höft.
03:06	Lovisa åker T-bana tillsammans med sina vänner som berättar hur dom uppfattar en cp-skadad person. Lovisa åker taxi och fortsätter berättandet om hur det är att be om hjälp och hur det känns när folk tittar på henne. Lovisa fortsätter sin färd genom T-banespär, rulltrappa och upp på perrong.

Banderoll

- 05:07 Lovisa. Klippbilder från skolmatsal när Lovisa tar mat och äter med sina klasskamrater. Lovisa berättar om att hon är lika "vanlig" som andra ungdomar och att hon går på gym.
- 06:47 Lovisa visar att hon har ett halsband som symboliserar hennes handikapp.
- 07:00 Ungdomarna från Fridhemsskolan pratar om fördomar. Del 2
- 07:37 Animerad illustration med speaker som berättar att vi människor vill tillhöra en viss grupp och att vi har fördomar om andra grupper.
- 08:42 Kämpa mot fördomar. Skärholmens fritidsgård. Flickor dansar till musik.
- 08:54 Katta berättar om vad en musikal kan förmedla. Klippbilder på flickor som dansar. "GRIS – En musikal mot fördomar." Katta fortsätter att berätta om musikalen.
- 09:57 Pamela och Katta berättar om musikalen. Klippbilder ur musikalen. Katta berättar om de olika rollerna. Klippbilder "Middagsdanserna".
- 10:47 Katta och Pamela som berättar om "Middagsdanserna". Danserna visar en Östermalmsfamiljs och en invandrarfamiljs olika middagsvanor.
- 12:23 Ungdomarna från Fridhemsskolan fortsätter att prata om fördomar. Del 3
- 13:14 Kort vinjett samt ungdomar som uttrycker olika åsikter om fördomar.

Banderoll – Smarta köp

AV-nummer 31321tv 10
programlängd ca 14 minuter

Varför finns reklam, vilka rättigheter har du när du handlar och vilken makt har du som konsument? Vi träffar ett gäng tjejer från Uppsala som fick ett godis som de ansåg var könsdiskriminerande att sluta säljas. Du får också tips hur du kan använda din makt som konsument.

Att diskutera

- Vad brukar du köpa för typ av saker?
- Har du varit missnöjd med något du har köpt någon gång? Vad gjorde du då?
- Är det viktigt att varor är tillverkade på ett schysst sätt? Varför/varför inte?
- Finns det produkter som du inte köper för att de är:
 - Tillverkade på ett oschysst sätt?
 - Könsdiskriminerande?
 - Av dålig kvalitet?
- Tror du att företag och affärer lyssnar om du klagar? Varför/varför inte?
- Varför tycker ånga att det är roligt och viktigt att köpa saker?
- Finns det något du har som du inte skulle kunna klara dig utan?

Jobba vidare

- Ta reda på fler lagar som finns när det gäller konsumtion.
- Vad är ångervecka? Vad gäller om något du köpt går sönder och du inte har sparat kvittot? När gäller bytesrätt?
- Finns det konsumentvägledare i din kommun? Vad kan de hjälpa till med? Vem är Konsumentombudsmannen?
Länktips: www.jagkonsument.se; www.kosumentverket.se; www.sverigeskonsumentrad.se
- Hur jobbar reklamen? Vad är tillåtet och vad är förbjudet när det gäller reklam?
- Gör er egen reklamkampanj för en vara ni själva uppfinner. Tänk ut hur ni ska få en viss målgrupp att köpa just er produkt. www.ko.se
- Vill ni jobba mer med reklam? Titta på URs Mediedjungeln om reklam och Mediedjungeln om killar och tjejer i media.

Tidkod Programinslag

00:00	Vinjett. Titel: Banderoll – smarta köp
00:57	Flicka upplyser om konsumenters rättigheter
01:19	Det lönar sig att vara kritisk! Godis som ser ut som silikonbröst visas. Några tjejer säger att godiset är kränkande för tjejer. De bestämmer sig för att försöka stoppa försäljningen av godiset.
02:05	Flickorna pratar om godiset och bestämmer sig för att göra en protestlista. De ger listan till butikschefen i affären som sålde godiset.
03:13	Intervju med butikschefen. Flickorna pratar om konsekvensen för affären om kunderna blir kritiska till vissa produkter.

Banderoll

- 03:47 Flickorna ringer upp företaget som tillverkar godiset och ställer frågor till en representant för företaget.
- 04:52 Flickorna går ut på stan och frågar folk vad de anser om godis som ser ut som silikonbröst.
- 05:15 Flickorna pratar om vikten av att påverka i samhället, t ex mot diskriminerande godis.
- 06:01 Kort vinjett – om ångerrätt. Frågan ställs "Hur många miljarder kronor köper vi godis för i Sverige varje år"?
- 06:34 Flicka med glasögon berättar om reklam för linser kontra glasögon.
- 06:58 Klippbilder på kläder i butik samt på olika reklambilder.
- 07:06 En representant från Sveriges Konsumentråd berättar att rådet arbetar för att öka konsumentens makt. Hon berättar också att reklamen inriktar sig på "tweenies" den grupp av ungdomar som befinner sig mellan att vara barn och tonåring. Gruppen är penningstark.
- 07:50 Om reklam riktad till barn, t ex flingpaket som också innehåller leksaksfigurer till barn. Tidningsreklam visas som riktar sig till barn. Reklam förs också in på "chattsidor" som barn besöker.
- 10.00 Vinjett. Frågan ställs: "Hur mycket pengar köpte vi mobiltelefoner för i Sverige år 2003?"
- 10.15 Flicka med cykel berättar om konsumentens bytesrätt. En flicka på stadsgata illustrerar genom sin klädsel konsumentens makt. Iklädd "kungakläder" och med krona och spira framför hon olika krav som konsumenter kan ställa, som t ex bojkott av skor, miljövänligt odlade varor, rättvisemärkt mm.
- 12.11 Kort vinjett. Pojke slänger ett kvitto utanför en affär och ångrar sig. Till texten: Spara kvittot, berättas om konsumentköplagen.
- 12.40 Kort vinjett. Frågan ställs: "Hur många dator- och tevespel såldes i Sverige år 2003?" Klippbilder på barn som säger sina åsikter om reklam, pengar mm.

Banderoll – Om FN

AV-nummer 31321tv 11
programlängd ca 14 minuter

Vad är FN, varför finns FN och vad spelar FN för roll i Sverige? Hur kan man påverka FN om man är barn? Varför finns det krig i världen när alla länder är medlemmar i FN? Det är några av frågorna som Banderoll söker svar på i detta specialprogram som handlar om FN – förenta nationerna. Vi följer även med fyra ungdomar på deras resa till Genève där de pratar inför barnkommittén om vilka problem som barn och unga har i Sverige.

Att diskutera

- Varför finns FN?
- Om du skulle få prata inför FN och försöka påverka, vad skulle du ta upp då?
- FN jobbar inte bara med konflikter i världen, vet du några mer områden där FN finns?
- Varför tror du att vissa länder har mer makt i FN än andra.

Jobba vidare

- Inom vilka områden jobbar FN?
- Vad gör FN konkret när det är krig? Hitta ett specifikt fall där ni kan se hur FN gått till väga?
- Vem representerar Sverige i FN?
- Vad innebär det att Sverige är med i FN?
- Vad kan FN göra när det är krig?

På www.fn.se finns mer information och även en ungdomssajt.

Tidkod	Programinslag
00:15	Järla skola. Elever i skolsal målar fredsduvor. Speaker berättar om FN-dagen den 24 oktober. Barn ställer frågor om FN. Del 1
00:55	Fakta om FN. Speaker berättar om FN:s uppkomst. Flaggor. Krigsbilder från andra världskriget. Bilder från Kungsgatan i Stockholm fredsdagen 1945.
01:21	Kort vinjett. Presentation av Adam som är Sveriges ungdomsrepresentant i FN:s årsmöte. Klippbilder på flaggor, generalsekreterare Kofi Annan, FN sammanträder.
01:47	Adam intervjuas. Han berättar om vad FN har för uppgift och om FN:s fredssoldater.
02:34	Adam fortsätter att berätta om FN:s roll. FN bygger en "positiv fred" vilket innebär ett samhälle med vänskap, tolerans, demokrati, jämlikhet mm
03:12	Järla skola. Elev ställer frågan: "Vem bestämmer i FN?" Adam i bild svarar. Elever viftar med de fem ländernas flaggor vars länder har vetorätt i FN. Speaker förklarar vetorätten. Del 2
04:14	Adam berättar att Kofi Annan är generalsekreterare. Kofi Annan bestämmer inte, utan framför mötets vilja.
04:27	Järla skola. Skolsal. Elev ställer frågan: "Vad spelar FN för roll i Sverige?" Del 3
04:40	Adam berättar vad Sverige bidrar med och också om "FN:s rättigheter för barn"
05:31	Klippbilder på barn som talar om vilka rättigheter barn har enligt FN:s barnkonvention.
05:40	Unga påverkar FN. Fyra ungdomar presenteras. De sitter på Arlanda flygplats och är på väg till FN i Genève. De skall träffa kommittén som arbetar med barnkonventionen och föra fram sina åsikter till dem. De går på planet.

Banderoll

- 06:37 Inuti planet. Ungdomarna pratar om det förestående mötet med kommittén.
- 07:18 Klippbilder Genève. Ingrid som skall hålla talet inför kommittén prövar talarstolen i FN-huset. Ungdomarna menar att deras viktigaste frågan är informationen om barnens rättigheter.
- 09:36 Möte med barnkommittén. Ungdomarna går in i möteslokalen. Bilder på deltagare. Ingrid håller sitt tal och framför att hon vill att Sverige bättre skall följa barnkonventionen.
- 11.19 Ungdomarna i bil på väg hem. De samtalar om mötet med barnkommittén.
- 12.30 På Arlanda. Ungdomarna går ut genom tullen.
- 12:44 Kort vinjett. "Vill du veta mer?" www.ur.se/banderoll
- 12:52 Järla skola. I skolsalen. Elev frågar: "Varför finns det krig om nästan alla länder är med i FN?"
Del 4.
- 13:01 Adam berättar om FN:s svårigheter och att FN också har andra uppgifter än att försöka hindra krig

Banderoll – Gör nåt!

AV-nummer 31321tv 12

Hur gör man när man vill förändra något i samhället? Hur fattar man mod och på vilka olika sätt kan man gå till väga? I Banderoll – gör nåt träffar vi barn och unga som påverkar på sitt eget sätt. Vi träffar Ola som fick Vägverket att bygga en cykelväg som gör att det blir mindre farligt för barnen att cykla till skolan. Och hur går det för Frida och Linnéa som skrev ett medborgarförslag om att det borde vara förbjudet med djur på cirkus? Lyssnade kommunen på deras förslag? Mishan och Malcolm skrev en rap om det de tycker är viktigt: nämligen att man ska kämpa för att få ett bra liv. I Banderolls påverkaskola berättar vi om olika bra sätt att förändra världen och vardagen på. Banderollpanelen diskuterar hur man kan förändra i skolan

Tidkod Programinslag

00:00	Vinjett
00:15	Speakers Corner: Barn berättar kort om hur de tycker man kan göra om man vill förändra något man anser är fel.
00:44	Reportage: Olas väg. Ola berättar hur han gjorde för att Vägverket skulle bygga en cykelväg.
02:28	Banderollpanelen: diskuterar hur man kan göra om man vill förändra något hemma och huruvida barn ska få rösta eller ej.
04:28	Banderolls Påverkaskola: Humoristiskt inslag om olika sätt man kan påverka på.
06:50	Medborgarförslag: Vi följer med Linnéa och Frida när de ska få reda på om deras medborgarförslag har gott igenom eller inte.
09:18	Banderollpanelen: diskuterar om politiker lyssnar på barn eller inte och så berättar de vad de själva skulle vilja ändra på.
10:45	Rapvideo: Malcolm och Mishan rappar fram sina åsikter i låten "Livet är hårt".
13:07	Banderoll-animation: Baneroll – gör dig hörd!
13:27	Speakers Corner: Barn berättar kort om hur de tycker man kan göra om man vill förändra något man anser är fel.
13:51	Slutvinjett.

Att diskutera

- Vad vill du förändra?
- Vilka olika sätt finns, vilka är bra och vilka är dåliga?
- Linnéa och Frida misslyckades, men fortsätter kämpa: hur mycket tålamod måste man ha om man vill förändra?
- Finns det fler sätt att påverka på än de som tas upp i programmet?
- Hur skulle det vara om ingen försökte förändra det de tycker är orättvist?
- Har du förändrat något? Berätta!
- Borde barn under 18 år få rösta? Varför? Varför inte?

Banderoll

Jobba vidare

- Diskutera med klassen vad eleverna vill förändra och tänk ut olika sätt att gå till väga på. Ta hjälp av www.ur.se/banderoll .
- Ta reda på hur man går till väga om man vill förändra något i skolan, i kommunen eller i världen. Vem ska man höra av sig till? Vilket sätt är mest effektivt?
Litteraturtips: Demokratihandboken av Sassa Buregren. Rabén & Sjögren
- Skriv egna medborgarförslag och skicka in till er kommun. Mall och information finns på www.ur.se/banderoll

Banderoll – Vem är du?

AV-nummer 31321tv 13

Vem är du och vad är det som gör att just du är du? Detta avsnitt om Banderoll handlar om identitet och väcker tankar och frågor kring vad det är som skapar identitet hos en ung människa. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt att vara sig själv, men är det alltid så lätt? Och vad är identitetsskapande? Vi träffar Amine som är muslim och ser slöjan som en viktig del av hennes identitet, killgruppen i Leksand diskuterar skillnaden mellan killar och tjejer och så handlar det om kläder och stil.

Tidkod Programinslag

00:15	Vem är du? Introduktion till temat identitet.
01:10	Din stil: Del 1. Vi träffar barn och unga med olika stilar. De berättar om sin stil, vad det innebär för dem och varför de just har valt sin stil.
03:10	Reportage: Vi är med när killgruppen i Leksand har möte. De talar om manlighet, kvinnlighet och om det egentligen är någon skillnad mellan killar och tjejer.
06:10	Din stil: Del 2. Vad berättar kläderna om vilka vi är? Vad säger alla andra om vad vi har på och hur dömer vi andra utifrån kläder och utseende?
08:26	Reportage: Banderoll träffar Amine som är muslim och bär slöja. Hon berättar vad den betyder för hennes identitet.
11:05	Din stil: Del 3. Vad påverkar vad vi har för stil och kläder och vem bestämmer det?
13:00	Speakers Corner: Barn berättar kort om hur de ser på identitet.

Att diskutera

- Vad är identitet?
- Vad är det som gör att du är du?
- Vem bestämmer hur man "ska" vara?
- Vad spelar kompisar för roll?
- Kan man vara precis som man vill?
- Varför vill många vara som "alla andra"?
- Vad händer om man inte är som "alla andra"?
- Vad spelar, kultur, religion och ursprung för roll för identiteten?
- Vad spelar utseende och kläder för roll?
- Vad kan kläder och stil signalera till andra människor? Musiksmak, politiska åsikter etc?

Jobba vidare

- Fundera, rita och skriv; hur du är som person? Hur tror du att andra uppfattar dig? Hur vill du att andra ska uppfatta dig?

Banderoll – Fattig eller rik?

AV-nummer 31321tv 14

I Sverige finns det ungefär 250 000 fattiga barn (Rädda Barnen 2004) Vad betyder pengar, hur känns det att inte ha några och hur påverkar det barns vardag? Banderoll träffar 16-åriga Jennifher som haft ont om pengar hela sitt liv. Hon berättar om hur det känns att inte kunna följa med på skolutflykter och att inte kunna hänga med i modet. Högtider som jul och sommarlov blir en plåga när man aldrig har en rolig semester att berätta om eller en fin julklapp att visa upp. I ett filosofiskt inslag vrider och vänder Elinor på ämnet konsumtion, är det bra eller dåligt att handla? Banderollpanelen pratar om vad som är bra och dåligt med pengar. De diskuterar även status och ger några bra tips hur du kan få upp veckopengen.

Tidkod Programinslag

00:15	Speakers Corner: Barn berättar kort om sina åsikter om pengar. Vad är bra och vad är dåligt med pengar?
01:03	Banderollpanelen: Vad är pengar och vad kan man ha dem till?
03:20	Reportage: I Sverige finns ungefär 250 000 fattiga barn. Jennifher är uppväxt i ett fattigt hem. Hon berättar om hur det har varit att hata jul och andra högtider och om att inte kunna följa med på skolutflykter.
08:11	Banderollpanelen: Hur skulle det vara om pengar inte fanns? Varför skapar pengar orättvisa ibland?
09:20	Reportage: Elinor köper glass och filosoferar kring fenomenet pengar och konsumtion. Är det bra eller dåligt att handla?
12:03	Banderollpanelen: diskuterar veckopeng och hur man kan göra om man vill dryga ut sina fickpengar.

Att diskutera

- Vad innebär det att vara fattig i Sverige?
- Varför är pengar viktigt/inte viktigt?
- Hur hade det varit om pengar inte fanns?
- Är det pinsamt att ha ont om pengar? Varför/varför inte?
- Varför finns det fattiga och rika i världen?
- Varför tycker många att det är viktigt med märken och status?
- Vad spelar märken för roll?

Jobba vidare

- Gör en önskelista på saker som eleverna vill ha. Be dem tänka efter vad de egentligen behöver och verkligen vill ha.
- Hur skulle det se ut i världen om alla handlade lika mycket som vi i Sverige gör?
- Hur jobbar olika företag för att vi ska vilja köpa just deras produkter? Hitta information och länkar på www.konsumentverket.se

Banderoll – Rättvist?

AV-nummer 31321tv 15

Vad är rättvisa? Banderollpanelen pratar om rättvisa i hemmet, mellan killar och tjejer och i världen. Programmet tar upp rättvisa ur olika aspekter, men ger inga färdiga svar. Vi träffar Imad som har varit i Sverige i tre år och ännu inte vet om han och hans familj kommer få stanna eller inte. Är det rättvist? Vi träffar också Robin och Sebastian som tvingades byta hockeylag eftersom de inte fick vara med och spela sitt gamla lag. Och så handlar det om hur vi kan handla kläder mer rättvist.

Tidkod Programinslag

00:15	Speakers Corner: Barn berättar kort om vad de tycker är rättvist eller orättvist. Det handlar om orättvisa mellan män och kvinnor, åldersgränser, pengar och skolan.
01:04	Reportage: Är det rättvist att en del inte får vara med och spela i ett hockeylag bestående av tioåriga killar. Sebastian och Robin berättar hur det var när laget skulle toppas och de inte fick vara med och spela längre.
04:43	Banderollpanelen: diskuterar rättvisa i hemmet, familjen och världen.
06:28	Reportage: Rättvis handel. Banderoll besöker en modevisning med kritiskt budskap gällande arbetsförhållandena i låglöneländer. Är det rättvist att en del jobbar för svältlöner bara för att vi ska kunna handla billigt?
08:40	Banderollpanelen: Diskuterar orättvisor mellan killar och tjejer.
10:05	Reportage: Imad har bott i Sverige i tre år och väntar fortfarande på om han ska få stanna i Sverige eller inte. Är det rättvist? Väntan är mycket jobbigt och för att situationen ska kännas lite lättare träffar Imad andra barn i samma situation en gång i veckan.
13:16	Speakers Corner: Barn berättar kort om vad de anser är rättvis och orättvist.

Att diskutera

- Är det rättvist att Imad får leva så länge i ovisshet?
- Är det alltid bäst att låta alla få vara med och spela eller är det okej att toppa laget för att vinna?
- Ska man vänta till någon viss ålder innan man börjar toppa lagen?
- Hur kan man göra för att vara säker på att det man köper har tillverkats på ett schysst sätt?
- Vad tycker ni är orättvist i klassen, i skolan, där ni bor, i Sverige och i världen?
- Vad kan ni göra åt det ni tycker är otättvist?
- Vad kan vara orättvist mellan killar och tjejer? Barn och vuxna?
- Går det att skapa total rättvisa i alla situationer?

Jobba vidare

- Ta reda på hur det går till när man söker asyl i Sverige. Vilka får stanna, hur lång tid ska ett beslut ta etc. www.migrationsverket.se Ta även reda på vad barnkonventionen säger.
- Ta reda på hur vanliga kläder, leksaker och skor tillverkas. Kan man veta säkert och vad finns det för regler?
- Hur kan man påverka genom det man väljer att köpa?
www.renaklader.org
www.rattvisemarkt.se
www.jagkonsument.se

Banderoll – Säg vad du tycker!

AV-nummer 31321tv 16

Många människor skulle vilja förändra och säga sin åsikt, men det är inte alla som vågar. Vi lever i en demokrati och det går att förändra och framförallt är det tillåtet att säga vad man tycker. I det här avsnittet av Banderoll möter vi David som hotades av utvisning från Sverige till Colombia. Hans kompisar i klassen och fotbollslaget bestämde sig för att kämpa för att David och hans mamma skulle få stanna i Sverige. De demonstrerade, gjorde namninsamling och hörde av sig till tidningar och TV-kanaler. Till sist fick David stanna i Sverige. Ingen vet om det berodde på kompisarnas protester, men de var ett stort stöd för David. Vi träffar också Maryam som förmedlar sina åsikter genom att göra film. Slutligen tipsar författaren Maja Frankel om fler sätt att göra sin röst hörd på. Banderolls panel diskuterar hur man fattar mod att säga vad man tycker, de pratar också om att det inte alltid är så lätt att hävda sig mot de tuffa i skolan...

Tidkod Programinslag

00:00	Vinjett
00:15	Speakers corner: Barn säger vad de tycker om allt mellan himmel och jord.
00:48	Reportage: Maryams film: Maryam är tolv år och har vunnit en filmtävling. Hon visar vad hon tycker genom att göra film. Vi får se en del av hennes film "Fred" som är mycket kritisk mot kriget i Irak.
02:04	Banderollpanelen: De diskuterar om vikten av att våga säga vad man tycker, men att det kan vara svårt om kompisarna tycker annorlunda. De talar också om att i vissa länder kan det vara farligt att säga sin åsikt.
03:58	Reportage: Vi träffar David som hotades av utvisning till hans hemland Colombia. Hans kompisar gjorde allt för att han skulle få stanna och de berättar om hur de gick till väga för att göra sina röster hörda.
08:02	Banderollpanelen: Är det alltid bra att säga vad man tycker, kanske sårar man någon ibland? Panelen tipsar också om hur man kan fatta mod att säga sin mening även om man är ensam om sin åsikt.
09:57	Reportage: Maja Frankel har skrivit en bok om barn- och ungas rättigheter och i Banderoll berättar hon om sitt engagemang och ger nyttiga tips hur man kan göra för att förändra. Det finns ett sätt för alla!
13:08	Speakers Corner: Barn säger vad de tycker om allt mellan himmel och jord.
13:37	Slutvinjett

Att diskutera

- Vad tror ni att det Davids kompisar gjorde betydde för David?
- Vilka fler sätt finns det att göra sin röst hörd på?
- Ska man alltid, i alla lägen säga vad man tycker?
- Vad skulle hända om ingen vågade säga vad de tycker?
- Känner ni till länder där det kan vara farligt att säga sin åsikt?

Banderoll

Jobba vidare

Åsiktsträning. Varje elev får säga sin mening i valfritt ämne. Gestalta detta genom att göra en affisch, fotografera eller filma. Gör till exempel en affisch med texten: Mer makt åt barnen! Mer gympa i skolan!

Skriv medborgarförslag och skicka in till kommunen. Mall och information finns på www.ur.se/banderoll

Banderoll – Om lagen

AV-nummer: 31321tv17

Längd: 14 minuter

Vem bestämmer vad man får göra och vad som är olagligt? Och kan det finnas tillfällen när det är rätt att göra fel?

Programmet innehåller två reportage. Det första handlar om Loppan och Johan, båda 13 år som försöker övertyga en politiker om att klottret skulle minska om det fanns platser där det var lagligt att måla graffiti.

Det andra reportaget handlar om Sveriges nya asyllagstiftning. Jessikas släktingar gömmer en flyktingfamilj som ska utvisas från Sverige. Jessika, 14 år tycker att lagarna om vilka som ska få stanna i Sverige är för hårda. Hon och många andra har demonstrerat mot lagarna och till slut ändrade politikerna lagen.

I programmet pratar Loppan och Johan som målar graffiti om att dom vill ha ett "Fame", uttrycket förklaras inte i programmet. För den som vill förtydliga: ett Fame är helt enkelt en plats där många målar graffiti och där andra kan se det man har målat. Det kan vara en vägg eller en mur. Ett Fame kan vara lagligt, eller olagligt.

Tidkod Inslag

00:15	Frågeställningarna som programmet bygger på presenteras.
00:27	Reportage om två killar som vill ha lagliga graffiti väggar.
02:37	Säg vad du tycker. Unga tycker till på temat lagar.
03:19	Sketch. Beskriver vem som stiftar lagar i Sverige och att lagar förändras över tid.
04:15	Reportage om Jessika vars släktingar gömmer utvisningshotade Medina och hennes familj.
08:07	Osajnat. Musikvideo med Basar Gerecci – I skuggan av det goda. Basar, 15 år tycker att pengar blivit för viktigt. Han vill påverka samhället med hjälp av sin musik.
10:45	Säg vad du tycker. Unga tycker till om lagligt och olagligt.
11:21	Reportaget om graffiti fortsätter. Killarna skriver brev till politiker för att påverka.

Att diskutera:

- Finns det tillfällen när det är rätt att bryta mot lagen?
- Varför har vi lagar? Vad fyller dom för funktion?
- Vilka lagar känner eleverna till?
- Vilka lagar styr deras beteende? Bilbälte, cykelhjälm, snatteri... fler?
- Lagar styr ens beteende, talar om vad man inte får göra, men dom ger en också rättigheter. Vilka då?
- Har någon brutit mot en lag någon gång?
- Vad får man för straff om man bryter mot lagen?
- Hur bör man straffas för brott?
- Kan barn straffas?
- Eller varför inte prata vidare om flyktingars situation, eller graffiti?

Jobba vidare:

- Hur stiftas lagar i Sverige?
- Hur ser man till att lagarna efterlevs?
- Vilka arbetar med att säkra att vi följer lagarna?
- Fortsätt söka efter gamla lagar som inte längre gäller.
- Hur kan man själv påverka politikerna, så att dom ändrar lagen?
- Ta reda på mer om graffiti. Vad betyder olika uttryck? Vilka stilar finns det? Var kommer det ifrån? Hur hänger det ihop med hip hopen?
- Ta reda på vad som gäller när man söker asyl i Sverige. Vem får stanna och varför?

Förslag på aktiviteter:

- Kontakta närpolisen i ditt område och be en polis komma till klassen för att berätta om hur polisen jobbar.
- Eller gör studiebesök hos polisen.
- Ta hjälp av sketchen i programmet och dramatisera situationer med gamla lagar. Vad var olagligt förr, hur kunde det se ut?
- Läs en dagstidning och leta efter artiklar som handlar om lagar, lagstiftning eller hur lagar efterlevs. Klipp ut och diskutera.
- Har några i klassen föräldrar som är födda i andra länder än Sverige? Be dom gå hem och intervjua sina föräldrar om lagstiftningen i det land dom är födda i. På vilket sätt skiljer sig den från den svenska?
- Finns det någon flyktingförläggning på orten? Hälsa på där och ta reda på hur folk har det under tiden dom väntar på uppehållstillstånd. Har ni ont om tid kan ni kanske be någon komma till klassrummet istället.
- Fixa en egen graffitivägg med hjälp av spånskivor som ni rollar med vit färg. Skissa först motiv, hjälps åt att måla dom på väggen. Håll vernissage för andra klasser.

Banderoll – Om djurs rättigheter

AV-nummer: 31321tv18

Längd: 14 minuter

Ska djur ha samma rättigheter som människor? Vad får det i så fall för konsekvenser? Och vad får vi människor göra, och inte göra med djuren?

I programmet följer vi Lisas nervösa uppladdning inför att hon ska hålla ett föredrag på sin skola om djurrätt. Lisa, 14 år, retar sig på dom senaste vintrarnas trend med jackor som har pälskrage. Hon anser att minkar och andra djur som man föder upp för pälsens skull inte lever ett värdigt liv. Kaninen som hon själv har hemma på gården tror hon däremot är lycklig.

För att ta reda på om Lisas bild stämmer hälsar vi på hos Niklas, 11 år, vars familj driver en minkfarm. Niklas berättar att minkarna är uppvuxna med att få mat serverad varje dag och att dom inte klarar sig på egen hand i skogen. Minkar som släpps ut dör.

Tidkod Inslag

00:15	Frågeställningar som programmet bygger på presenteras.
00:28	Reportage om Lisa som ska hålla föredrag om pälsindustrin.
02:54	Säg vad du tycker. Unga tycker till om djurs rättigheter.
03:29	Sketch. Djuren har makten och håller människor i fångenskap.
05:08	Reportage från en minkfarm.
08:22	Reportaget om Lisa fortsätter. Lisa visar sig ha en kanin...
10:02	Säg vad du tycker. Unga tycker till om djurs rättigheter.
10:31	Osajnat. Video med 13-åriga Gustaf Modin som har gjort låten Peace Love and Understanding. Han vill helt enkelt att folk ska sluta kriga.

Att diskutera:

- Varför är det värre att trampa ihjäl en kanin än en myra?
- Vad tycker klassen? Ska djur ha samma rättigheter som människor?
- Är det rätt att köpa jackor med pälskrage? Skor av skinn?
- Hur mår dom djur vi äter?
- Kan man äta kött med gott samvete?
- Hur är det med djur i forskningsvärlden? Får man testa mediciner på råttor?
- Är det rätt att ha husdjur?
- Får man ha sin hund i koppel?
- Djurparker, är det okej?
- Får man släppa ut minkar om man tycker det är fel med pälsindustrin?
- Vad skulle hända om man inte fick ha djur i fångenskap?

Jobba vidare:

- Vad använder vi djur till? Mat, husdjur, mer?
- Ta reda på vilka rättigheter djur har och vad människor som arbetar med djur måste tänka på.
- Vad finns det för regler för djurhållning?
- Konsumentupplysning, hur vet man att djuren som blir mat har fötts upp på ett bra sätt.
- Om man tycker att något är fel, hur protesterar man på ett bra sätt? Det kanske inte är så lyckat att bränna ner minkfarmer... hur skriver man en protestlista? Var placerar man den? Vem skickar man den till?

Förslag på aktiviteter:

- Bygg modeller ladugård/grisfarm/kycklinguppfödning. Arbeta i grupp eller enskilt. Ta hänsyn till att djuren ska må bra.
- Kontakta en konsumentvägledare, eller organisationen KRAV och be dem komma till klassen för att prata om djurhållning.
- Studiebesök på en gård som föder upp djur till livsmedel.
- Skriv på temat: Hur skulle det vara om djuren hade makten i världen? Eller om dom hade samma rättigheter som människor?
- Laga vegetarisk mat, passa på att prata om näringslära. Kanske finns det någon vegetarian i klassen, eller bland föräldrarna som kan berätta.

Banderoll – Om könsroller

AV-nummer: 31321tv19

Längd: 14 minuter

Tjejer är kaxiga och killar gillar rosa, eller hur var det? Varför spelar så många killar fotboll, medan tjejer föredrar dans? Är vi programmerade sen födseln, eller?

För att undersöka saken låter vi två tolvåringar "byta kön" med varandra. För en dag förvandlas 12-åriga Rasmus till Rebecka och Sonja, också 12 år, blir Simon, var för sig åker dom till en skola där ingen känner till deras verkliga identitet. Kommer bluffen att hålla? Och vad händer om någon blir kär i dom?

Programmet innehåller också ett reportage om 14-åriga Mary som tröttnat på omges av massa förutfattade meningar om hur killar respektive tjejer ska vara. Hon hoppas kunna förändra människors bild av tjejer och killar genom att spela en föreställning om könsroller. Den här dagen uppträder hon med gruppen Ung utan pung för rektorer på konferens.

Tidkod Inslag

00:15	Vad programmet går ut presenteras i form av frågeställningar.
00:29	Reportage om två 12-åringar som byter kön för en dag.
02:01	Säg vad du tycker. Unga tycker till på temat könsroller.
02:52	Reportage om Mary som spelar i en teaterföreställning om jämställdhet och som tänkt en hel del om könsroller.
05:36	Reportaget om könsbytet fortsätter. Könsbytarna funderar över fördomar och beteenden.
07:38	Säg vad du tycker. Unga tycker till om killar och tjejer.
08:03	Osajnat. Musikvideo med Sofia, 14 år som har gjort låten Hon e flickan.
10:57	Sketch. Ombytta roller. Kille gör tjejgrejer och tvärt om...
11:42	Reportaget om könsbytet fortsätter. En sammanfattning och ett oväntat avslöjande.

Att diskutera:

- Hur är tjejer?
- Hur är killar?
- Vilka likheter finns det mellan könen? Vilka olikheter?
- Är det bra eller dåligt att vara lika/olika?
- Behandlas killar och tjejer på samma sätt? I skolan? Hemma? På fotbollsträningen? etc.
- Ur ser det ut i TV och i tidningar, beskrivs tjejer och killar på samma sätt?
- Stämmer det som Mary i programmet säger om att tjej- och killtidningar är så olika?
- Hur behandlar tjejerna killarna? Och tvärt om... Uppträder man olika mot sina tjej- respektive killkompisar? Varför?
- Kan tjejer och killar umgås?
- Varför är det fler killar som spelar hockey? Och varför ägnar sig tjejer i högre grad åt hästar?

Jobba vidare:

- Ta med tjej-, respektive killtidningar hemifrån och jämför i klassrummet. Finns det några skillnader?
- Gå hem och intervju föräldrarna. Hur var det när dom var små? Var skillnaderna mellan killar och tjejer större eller mindre då?
- Är föräldrarna födda utomlands? Bra! Be dom berätta hur det var när dom växte upp. Finns det skillnader på hur dom olika könen betar sig eller behandlas i olika länder?
- Ta reda på vad lagen säger om tjejer och killar och hur man ska bli behandlad.
- Spela in TV-reklam på VHS och ta med till klassrummet. Diskutera! Vad ger den för bild av tjejer och killar.
- Könroller genom historien, hur har vi levt?
- Att båda könen ska ha samma rättigheter har inte alltid varit en självklarhet. Hur har det sett ut historiskt?

Förslag på aktiviteter:

- Är klassen eller du filmintresserad? Låt eleverna spela in egna reklamfilm och vänd på den traditionella bilden av könen.
- Prova att leva en dag i det andra könets kläder. Låt tjejerna vara killar och killarna vara tjejer.
- Okej, för radikalt att byta kläder... Men prova att byta aktiviteter då! På rasten gör tjejerna killgrejer och killarna sysselsätter sig med det tjejerna brukar göra. Följ upp med diskussion.
- Sätt upp en egen teaterföreställning om killar och tjejer. Lek med fördomar. Spela upp den för grannklassen!
- Gör en fördomsprofil på en tavla, alla får sätta upp lappar med beskrivningar. Hur är en typisk tjej? Hur är en kille? Stämmer det?
- Intervjua andra elever, och/eller personal på skolan om hur dom upplever det här med tjejer och killar. Använd intervjuerna och skriv artiklar.

Banderoll – Om våld

AV-nummer: 31321tv20

Längd: 14 minuter

Vi träffar Markus som när han var yngre var en riktig slagskämpe. Det började med ett bråk på rasten, då han slog en innebandyklubba i huvudet på en kille som han retade sig på, sen bara fortsatte det. Markus berättar att han idag önskar att någon hindrat honom, men ingen sa ifrån. Inte föräldrarna. Inte lärarna. Inte rektorn.

Och så berättar Eddie, 13 år om när han blev misshandlad av en kille i klassen, både sparkad och slagen. När han gick till rektorn för att be om hjälp, sa hon i stället att dom skulle ge killen "en chans till". Eddie kände sig kränkt och ville hämnas på den som slagit honom, så när rektorn inte lyssnade gick han till polisen i stället.

Markus och Eddies ansikten är täckta av animerade figurer, orsaken är att vi tycker att killarna ska vara anonyma. Vi vill undvika att stämpla dom som offer, respektive förövare i andras ögon framöver. Deras namn har också bytts ut.

På i Hyllingeskolan i Stockholm, utgör en grupp utvalda sexor skolans Änglar, som ska hjälpa dom vuxna att hindra våld och trakasserier.

Tidkod Inslag

00:15	Programmets tema presenteras i form av frågeställningar.
00:29	Reportage om Änglarna i Hyllingeskolan. Änglarna åker på kurs för att förbereda sig.
02:55	Säg vad du tycker. Unga tycker till om orsaker till våld och hur man kan stoppa det.
03:42	Reportage om Eddie som utsatts för misshandel och polisanmält förövaren.
06:21	Säg vad du tycker. Unga tycker till om orsaker till våld och hur man kan stoppa det.
06:51	Reportage om Markus som varit slagskämpe.
08:54	Reportaget om Änglarna fortsätter. Vad stöter dom på för svårigheter?
10:58	Osajnat. Musikvideo med Arion Evetovics, 14 år som gjort låten Awake and Dead.

Att diskutera:

- Vad gör man om man ser någon bli slagen?
- Om någon slår en själv, vad gör man då?
- Är det okej att slå tillbaka?
- Är det alltid fel att slåss?
- Om man blir riktigt arg, hur ska man få utlopp för sin ilska?
- Vad gör en arg?

Jobba vidare:

- Vad står det i lagen?
- I barnkonventionen?
- Kan barn som slåss bli straffade för det?
- Ta reda på vad det finns för handlingsplan på er skola, för att få bukt med våld och trakasserier.
- Vem på skolan kan man vända sig till om man blir slagen, eller känner någon som utsatts?
- Vilka skador kan den som blir slagen drabbas av? Vad kan en misshandel få för fysiska konsekvenser för någon i framtiden?

Förslag på aktiviteter:

- Be en läkare komma till klassen och prata om vilka skador man kan drabbas av om man blir slagen.
- Intervjua rektorn om hur er skolas plan för att stävja mobbning och trakasserier ser ut.
- Sammanställ tillsammans en egen plan för hur just er skola ska bli bättre på att stoppa våld och trakasserier.
- Be någon utifrån komma och prata om sina erfarenheter som slagskämpe/misshandlad för klassen.
- Dramaövning. Spela upp en scen med två personer, där en konflikt trappas upp så att dom till slut börjar slåss. Stoppa och be resten av klassen som är publik komma med alternativa lösningar.

Banderoll – Om bistånd

AV-nummer: 31321tv21

Längd: 14 minuter

Vad kan du och jag kan göra för att hjälpa fattiga människor? Vems är egentligen ansvaret att se till att jordens tillgångar fördelas jämnare? Banderoll berättar om några unga som inte orkar vänta på politikerna, dom har tagit saken i egna händer.

– När svenska barn säger "ooh, jag är så fattig" menar dom att dom inte kan köpa godis. När barn i Sydamerika säger att dom är fattiga betyder det att dom inte har någonstans att bo, säger Izabella Rinta-Loupa Alfaro 11 år som är med i dansgruppen Fuerza de los Andes. Genom sina dansföreställningar samlar dom in pengar som bland annat har gått till en ambulans i Bolivia, i ett område där det tidigare var svårt för dom som inte har pengar att ta sig till sjukhuset. Banderoll följer den nervösa uppladdningen inför en föreställning. Hur mycket pengar ska dom lyckas samla in?

Kalle Lundbäck, 13 år har ett brinnande intresse för växter. I fattiga länder, som i Amazonasområdet har människor inte råd att bry sig om naturen, dom måste kämpa för att få ihop pengar till mat, kanske till och med genom att hugga ner skog. Kalle har bestämt sig för att ordna en marknad och sälja växter som han själv odlat, för att samla in pengar till skydd för Amazonas regnskog.

Tidkod Inslag

00:15	Innehållet presenteras i form av frågeställningar.
00:30	Reportage om dansgruppen Fuerza de los Andes, dom laddar för en föreställning som ska dra in pengar till fattiga i Sydamerika.
02:31	Säg vad du tycker. Unga tycker till om bistånd, fattiga och rika länder.
03:22	Sketch om vandan av att behöva dela med sig.
04:28	Reportage om Kalle som ska sälja växter för att samla in pengar till Amazonas regnskog.
07:21	Säg vad du tycker. Unga tycker om bistånd, fattiga och rika länder.
08:01	Reportaget om Fuerza de los Andes fortsätter.
10:34	Osajnat. Musikvideo med Vendela 11 år och Vera 14 år som gjort låten Varför?

Att diskutera:

- Varför är vissa länder fattiga och andra rika?
- Vems fel är det att människor är fattiga?
- Vad kan vi göra för att hjälpa dom som svälter? Inte har råd att gå till skolan? Eller inte har några skor?
- Vad är man själv beredd att avstå ifrån, för att andra ska få det bättre?
- Hur kan barn hjälpa andra barn?
- Det är enkelt att säga "alla ska ha det lika bra". Men sen då?

Jobba vidare:

- Ta reda på hur man gör för att hjälpa fattiga människor?
- Vilka olika organisationer finns det som hjälper?
- Hur vet man att pengarna går dit dom ska och inte till en syjunta i Ullared?
- Hur hjälper landet Sverige?
- Vilka länder är fattiga och vilka är rika?
- Har dom fattiga länderna något gemensamt? Klimat? Folkmängd? Naturtillgångar? Politisk ledning?
- Jämför, hur mycket pengar har en genomsnittlig svensk att röra sig med? En person i Bolivia?
- Ta reda på mer om Sydamerika. Eller fokusera på Bolivia.

Förslag på aktiviteter:

- Låt personer eller grupper ta reda på mer om olika fattiga länder. Redovisa för varandra.
- Låt klassen göra en insamling och hjälpas åt att välja var pengarna ska gå. Låt dom själva se till att pengarna hamnar på rätt bankkonto.
- Har några i klassen föräldrar som är födda i ett fattigt land? Intervjua föräldrarna, eller ännu bättre, be dom komma till klassen och berätta!
- Be någon från svenska FN-förbundet eller en hjälporganisation som har utlandserfarenhet från något fattigt land komma och berätta och visa bilder.
- Gör en stor, ekonomisk världskarta i kartong eller papier-maché. Markera vilka länder som är fattiga, respektive rika.
- Dela in er i grupper, gör en djupdykning i landet Bolivia. Ta reda på mer om mat, kläder, politik, kultur och historia. Ha en Boliviansk temadag och redovisa för varandra.
- Kontakta till exempel biståndsorganisationen UBV som jobbar i Sydamerika men har kontor i Stockholm. Kan någon komma och visa bilder och berätta?